

Bilaga 1 till riktlinje för delegering

Rutin

Beslutad av: Verksamhetschef Hälso- och sjukvård

Beslutsdatum (inklusive revideringar): 2018-02-15, reviderat 2024-10-15

Version: 7.0

Gäller till och med: Tills vidare

Gäller för: Vård- och omsorgsförvaltningen + IAF

Författare: MAS

Sakgranskare:

Diarienummer: VON-2023-00023-37

Publiceras på sundsvall.se: Ja

Vid delegering av läkemedelshantering ansvarar sjuksköterskan för att informera om:

- Hygien i samband med läkemedelshantering
- Läkemedelslistor och dosrecept
- Signeringslistor, rapportblad HSL och syftet med dessa
- Hantering vid avvikelser i läkemedelshantering, rapportering av avvikelser
- Rutiner vid behovsläkemedel, läkemedelsbiverkningar mm
- Rapport till sjuksköterska vid förändring av den enskildes tillstånd

Utgå gärna från checklista (läkemedelsöverlämnande) som finns på HoS-personalwebb/Delegering.

Vid iordningsställande och administrering av insulin med insulinpenna tillkommer genomgång av:

- Diabetes typ 1 och typ 2
- Läkemedlets verkningsätt, biverkningar, risker, konsekvenser
- Symtom och åtgärder vid hypo- respektive hyperglykemi
- Ordinationsunderlag
- Insulinpenna, motsvarande läkemedelspenna
- Injektionsteknik (säker för både patient och personal), injektionsställen samt komplikationer vid injektion
- Praktisk injektionsgivning till den enskilde under sjuksköterskans överinseende ska vid minst 2 tillfällen
- Blodsockermätarens funktion och provtagningsteknik.
- Riskbedömning ska alltid genomföras. Se nedan under Riskbedömning.

Utgå gärna från checklista (insulingivning) som finns på HoS-personalwebb/Delegering.

Vid administrering av i förväg iordningställd dos antikoagulantia eller annat läkemedel för subkutan injektion

- Ordinerande läkare ska bedöma risken i samband med administrering – om det enskilda läkemedlet är lämpligt att delegera.
- Arbetsuppgiften delegeras som allmän delegering, men i första hand till personal med motsvarande undersköterskekompetens.

- Behandlingstid för delegerad arbetsuppgift bör inte vara för kortare behandlingstider, exv. några få injektioner efter en slutenvårdsepisod. Behandlingstiden bör pågå längre tid. En rimlighetsbedömning görs av ansvarig sjuksköterska.
- Praktisk injektionsgivning under sjuksköterskans överinseende ska ske vid minst 2 tillfällen. Säkerhet för både patient och personal.
- Riskbedömning ska alltid genomföras. Se nedan under Riskbedömning.

Vid delegering av Peritonealdialys (buk-, påsdialys)

Utbildning och information ges till alla sjuksköterskor och omvårdnadspersonal som ska medverka i dialysbehandlingen. Denna utbildning ges av dialysenheten Sundsvalls sjukhus.

Om personal ska göra vissa moment i dialysbehandlingen får skriftlig delegering endast ges av sjuksköterska med både formell och reell kompetens för uppgiften.

Sjuksköterska i kommunen med reell kompetens kan lära ut utförandet av den sterila omläggningen till övriga sjuksköterskor.

A = Allmän delegering S = Specifik delegering= namngiven patient + personnummer

RB* = Riskbedömning **= Personal anställd som usk i första hand

= Anställd som usk *= specialist usk

	Uppgift	Område	Kompetens/RB*
A	Administrera och/eller iordningställd dos av läkemedel och övervaka intag.	Omvårdnadsansvarig sjuksköterska har generell delegeringsrätt.	
A	Venprovtagning samt venprovtagning för koncentrationsbestämning av läkemedelsbehandling, exv. INR-värde (Waran)	Omvårdnadsansvarig sjuksköterska har generell delegeringsrätt.	Personal med vårdutbildning*** och reell kompetens.
A	Iordningsställa och administrera insulin med insulinpenna till patient med stabilt blodsocker.	Omvårdnadsansvarig sjuksköterska har delegeringsrätt.	
A	Provtagning för kontroll av socker i blod och urin.	Omvårdnadsansvarig sjuksköterska har generell delegeringsrätt.	

A	Sår- hudvård enligt ordination	Omvårdnadsansvarig sjuksköterska har generell delegeringsrätt.	Personal i första hand med vårdutbildning** och reell kompetens. Riskanalys.
A	Byte av stomiplatta.	Omvårdnadsansvarig sjuksköterska har generell delegeringsrätt.	Personal i första hand med vårdutbildning** och reell kompetens. Riskanalys.
A	Undersökning av urinblåsa med Bladder Scan	Omvårdnadsansvarig sjuksköterska har delegeringsrätt.	Specialistundersköterska Riskanalys

A	Administrera i förväg iordningsställd antikoagulantia (ex. Fragmin eller Innohep) subkutant.	<u>Omvårdnadsansvarig sjuksköterska har generell delegeringsrätt.</u>	<u>Personal i första hand med vårdutbildning** och reell kompetens.</u>
S	Byte av CGM-sensor (kontinuerlig glukosmätning), exv. FreeStyle Libre och motsvarande blodsockersensor.	Omvårdnadsansvarig sjuksköterska har delegeringsrätt på namngiven patient.	Riskanalys. Vid påverkat allmäntillstånd ska sensor ej avläsas, utan kapillärt blodprov tas.
S	Skötsel av och inhalation med (Ailos, Pari-inhalatorer med flera) inkl. användning av medicinteknisk utrustning.	Omvårdnadsansvarig sjuksköterska har delegeringsrätt efter instruktion på namngiven patient.	Riskanalys.
S	Enteral nutrition enligt ordination till namngiven patient.	Omvårdnadsansvarig sjuksköterska har delegeringsrätt på namngiven patient.	Riskanalys.
S	Administrera i förväg iordningsställd blodsockerstabiliserande läkemedel, erythropoietin eller annan Subcutan injektion (ex. Victoza, Retacrit) subkutant enligt ordination.	Omvårdnadsansvarig sjuksköterska har delegeringsrätt på namngiven patient.	Riskanalys.
S	Matning av person med uppenbara sväljningssvårigheter.	Omvårdnadsansvarig sjuksköterska har delegeringsrätt efter instruktion på namngiven patient.	Riskanalys.
S	Ren Intermittent Katetrisering RIK.	Omvårdnadsansvarig sjuksköterska har delegeringsrätt efter instruktion på namngiven patient.	Riskanalys.

S	Syrgasbehandling med syrgaskoncentrator enligt ordination. Stänga av och på – ej inställningar.	Omvårdnadsansvarig sjuksköterska har delegeringsrätt på namngiven patient.	Riskanalys.
S	Peritoenaldialys	Omvårdnadsansvarig sjuksköterska har delegeringsrätt på namngiven patient.	Riskanalys.
S	Medicintekniskt hjälpmedel enligt ordination (ex hostmaskin, Bipap, vagus-stimulator, mm).	Omvårdnadsansvarig sjuksköterska har delegeringsrätt efter instruktion på namngiven patient.	Riskanalys.
S	Spolning av kvarliggande urinkateter och suprapubisk kateter med 20–30 milliliter spollösning.	Omvårdnadsansvarig sjuksköterska har delegeringsrätt på namngiven patient.	Riskanalys.
S	Sköljning av kvarliggande urinkateter och suprapubisk kateter med Uro-Tainer 30 milliliter spollösning.	Omvårdnadsansvarig sjuksköterska har delegeringsrätt på namngiven patient.	Riskanalys.
S	Rensugning av övre luftvägar (munhålan).	Omvårdnadsansvarig sjuksköterska har delegeringsrätt på namngiven patient.	Riskanalys.
S	Sugning av trakeostomi.	Ordineras av läkare. Omvårdnadsansvarig sjuksköterska kan delegera inom eget ansvarsområde.	Riskanalys
S	Kanylvård och omläggning av trakeostoma.	Delegeras ej normalt. Kan delegeras som specifik delegering till personal i små arbetsgrupper, exempelvis inom personlig assistans på namngiven patient.	Riskanalys.
S	Kuffa om knapp för enteral nutrition.	Delegeras ej normalt. Kan delegeras som specifik delegering till personal i små arbetsgrupper, exempelvis inom personlig assistans på namngiven patient.	Riskanalys.

Delegering inom sjuksköterskas ansvarsområde som ej kan delegeras.

Uppgift	Delegeringsmöjlighet
Från originalförpackning iordningsställa läkemedel till dosett.	Delegeras ej.
Från originalförpackning iordningsställa T. Waran.	Delegeras ej.
Matning i nasogastrisk sond.	Delegeras ej.
Medicinsk bedömning utifrån profession, exv. läkemedel ordinerade vid behov	Delegeras ej.
Infusion och transfusion	Delegeras ej.
Instillationer	Delegeras ej.
Öronspolning	Delegeras ej.
Insättning av magsond	Delegeras ej.
Perifer venkateter – inläggning, skötsel	Delegeras ej.
Sugning av nedre luftvägar	Delegeras ej.
Venprovtagning för blodgruppering	Delegeras ej.
Venprovtagning från venösa infarter	Delegeras ej.
Läkemedelsbehandling via teknisk apparatur (undantag för inhalator)	Delegeras ej.
Omläggning/spolning av njurkateter	Delegeras ej.
Vård i livets slut, bedömning av behov av smärtlindring, symtomkontroll	Delegeras ej.
Konstatera dödsfall (undersökning av kroppen efter väntade dödsfall)	Delegeras ej.